

HAN

STRUKTUR, ORGANISASI DAN FUNGSI/JABATAN HAL EHWAL
UGAMA ISLAM DAN MAJLIS UGAMA ISLAM NEGERI SELANGOR

Latehan Ilmiah Untuk Memenuhi
Sharat2 Ijazah Sarjana Muda Dalam
Jabatan Pengajian Melayu.

oleh

Ahmad Rafai bin Abdullah ✓

Perpustakaan Universiti Malaya

A515849945

Universiti Malaya, ✓

Kuala Lumpur.

1970/1971

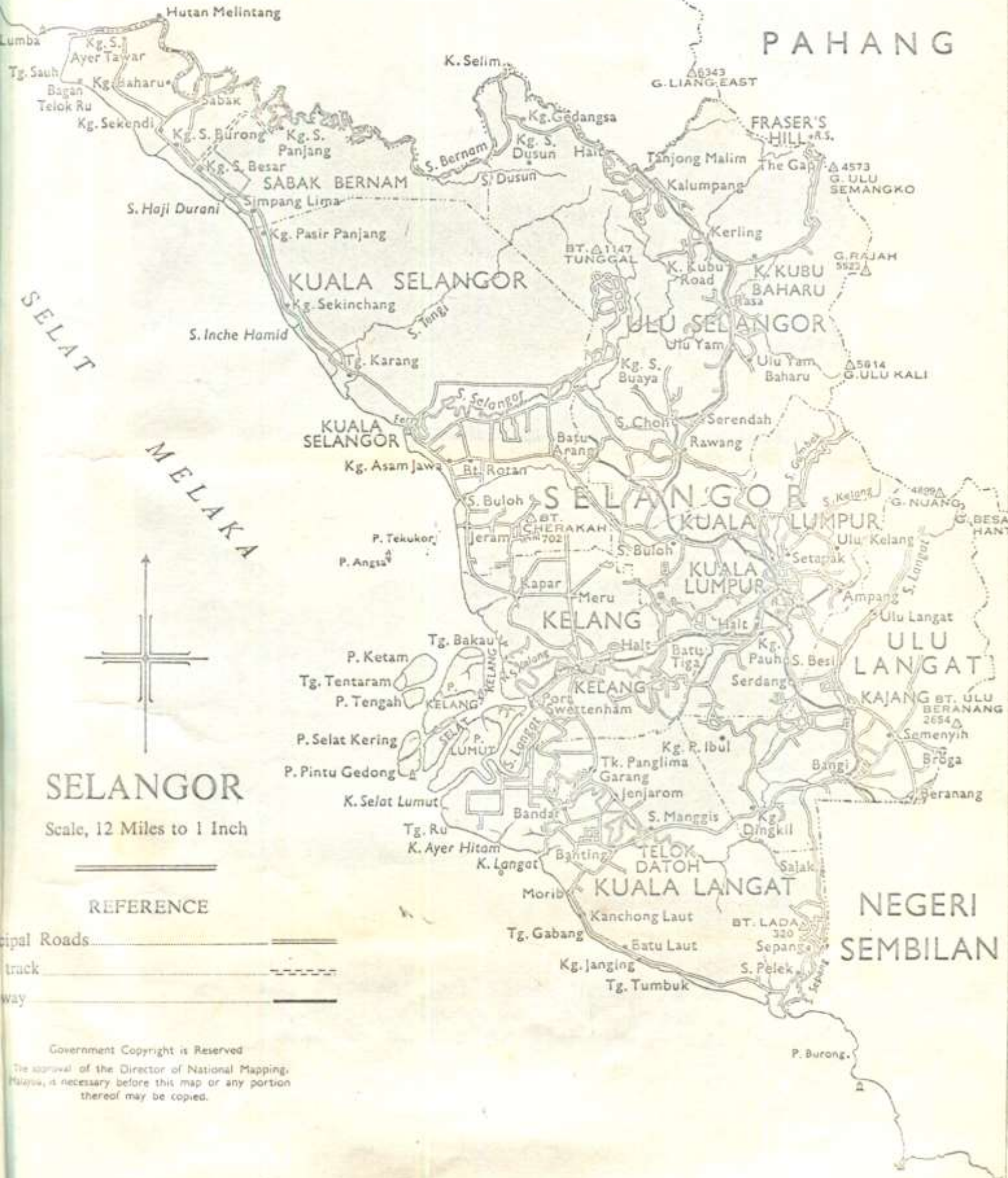
6 JUN 1995

PERPUSTAKAN
JABATAN PENGAJIAN MELAYU

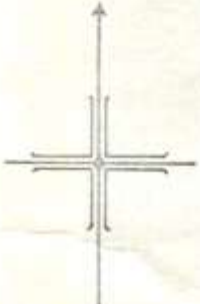
(I)

PERAK

PAHANG

SELAT
MELAKA

SELANGOR

Scale, 12 Miles to 1 Inch

REFERENCE

- Principal Roads —————
- Track - - - - -
- Way —————

Government Copyright is Reserved
 The approval of the Director of National Mapping,
 Malaysia, is necessary before this map or any portion
 thereof may be copied.

NEGERI
SEMBILAN

(II)

Ibu Pejabat Hal Ehwal Ugama Islam
Dan Majlis Ugama Islam Selangor ,
terletak di-Bandar Di-Raja Klang.

P E N G E N A L A N

1. Tujuan Kajian:

Kajian ilmiah ini bertujuan untuk memaparkan struktur dan organisasi Jabatan Hal Ehwal Ugama Islam dan Majlis Ugama Islam Selangor sekarang ini dan chuba melihat sejauh mana fungsi yang dapat di-jalankan^{nya} sebagai satu organisasi ugama.

2. Bidang:

Kajian ini menghuraikan perkembangan Jabatan Hal Ehwal Ugama Islam dan Majlis Ugama Islam Selangor dari sejak di-tubuhkan hingga sekarang ini pada peringkat Negeri, daerah dan kariah. Juga di-sentuh sejarah perkembangan institusi Islam di-Selangor sa-belum jabatan ini di-tubuhkan.

3. Metod:

Bahan2 untuk kajian ilmiah ini ada-lah di-peroleh dari:-

- i. data2 yang bertulis yang di-perolehi dari Arkib Negara, Jabatan Hal Ehwal Ugama Islam dan Majlis Ugama Islam Selangor dan juga melalui buku2 dan majalah2 yang tertentu,
- ii. dari keterangan2 melalui temuduga dan
- iii. dari pemerhatian sendiri.

4. Kesulitan:

Dalam mengumpulkan data2 yang bertulis kesulitan yang besar di-temui^{ia-lah} untuk mendapatkan nama2 dan kronoloji ketua2 ugama Islam Selangor sa-belum Jabatan ini di-tubuhkan.

K A N D O N G A Nmuka surat

PENGHARGAAN	III
PENGENALAN	IV
BAB I: PENDAHULUAN	
1.1. Ugama dan Negara	1
LATAR BELAKANG SEJARAH DAN PENTADBIRAN UGAMA ISLAM NEGERI SELANGOR	
1.2. Sejarah Negeri Selangor	6
1.3. Kesultanan Selangor	8
1.4. Islam di-Negeri Selangor	13
1.5. Pelajaran Ugama Islam	20
1.6. Kegiatan Sultan di-Bidang Ugama	22
1.7. Dalam Pemerintahan Jepun	26
1.8. Penubohan Jabatan Hal Ehwal Ugama Islam dan Adat Istiadat Melayu Selangor	26
BAB II: STRUKTUR DAN ORGANISASI JABATAN HAL EHWAL UGAMA ISLAM SELANGOR	
2.1. Jabatan Ugama	29
2.2. Yang di-Pertua	33
2.3. Setia Usaha Pejabat	34
2.4. Mufti	35
2.5. Kadzi Besar	43

(VI)

2.6.	Setia Usaha Pelajaran	60
2.7.	Perkembangan Jabatan Ugama 1948-1969 ..	74
BAB III: STRUKTUR DAN ORGANISASI MAJLIS UGAMA ISLAM SELANGOR		
3.1.	Penubohan-nya	78
3.2.	Badan Permeshuaratan	79
3.3.	Badan Pentadbiran	94
3.4.	Zakat dan Fitrah	97
3.5.	Baitul-Mal	105
3.6.	Masjid dan Tanah Wakaf	109
3.7.	Penerangan Ugama	117
3.8.	Pelajaran Ugama Dewasa & Taman Asohan	121
3.9.	Pendaftaran Masok Islam	124
3.10	Perkembangan Majlis Ugama 1953-1969 ...	128
BAB IV: FUNGSI JABATAN HAL EHWAL UGAMA ISLAM DAN MAJLIS UGAMA ISLAM SELANGOR		
4.1.	Socialization	134
3.2.	Sanction	143
4.3.	Penutup	158
HUIJONGAN		163
BIBLIOGRAFI		196

(VII)

J A D U A L

muka surat

Jadual	I	Kadzi, Kakitangan-nya dan Gaji Mereka bagi Tahun 1922	19
Jadual	II	Pegawai2 dan Kakitangan Jabatan Hal Ehwal Ugama Islam Selangor 1970 Mengikut Susun Lapis Mereka	32
Jadual	III	Mahkamah2 Kadzi Negeri Selangor 1970 ...	51
Jadual	IV	Pegawai2 Penyiasat Hal Ehwal Ugama Islam Selangor 1970	56
Jadual	V	Statistik Nikah, Cherai, Rujok, Perbi- charaan Mal & Jenayah dan Hasil Dari Perkara2 Tersebut 1957-1969	59
Jadual	VI	Statistik Sekolah Arab/Ugama, Guru dan Murid-nya 1966-1969	73
Jadual	VII	Statistik Sekolah2 Yang Dapat Pelajaran Ugama, Murid2 dan Guru2-nya 1969	74
Jadual	VIII	Statistik Guru Ugama, Nazir, Kadzi dan Pegawai Penyiasat Negeri Selangor 1948-1969	76
Jadual	IX	Peruntukan Belanjawan Bagi Pentadbiran Jabatan Hal Ehwal Ugama Islam Negeri Selangor 1948-1970	77
Jadual	X	Pegawai2 dan Kakitangan Majlis Ugama Islam Negeri Selangor Tahun 1970	94
Jadual	XI	Pendapatan Zakat dan Fitrah Selangor 1953-1969	104
Jadual	XII	Jumlah Pendapatan Dari Jualan Tanah2 Baitul-Mal 1953-1969	107
Jadual	XIII	Rumah dan Kedai Majlis Ugama Islam Selangor 1969	108

(VIII)

Jadual	XIV	Pendapatan Tahunan dari Sewa Rumah dan Kedai Majlis Ugama Islam Selangor 1958-1969	109
Jadual	XV	Belanjawan Membena dan Memperbaiki Masjid2 Negeri Selangor 1962-1967	116
Jadual	XVI	Belanjawan Membena dan Memperbaiki Surau2 Negeri Selangor 1962-1967	116
Jadual	XVII	Jumlah Masjid dan Surau dalam Negeri Selangor Hingga 31/12/1969 Mengikut Daerah	117
Jadual	XVIII	Bilangan Guru2 Ugama Dewasa Majlis Ugama Islam Selangor dan Allowance Mereka untuk 1953-1969	126
Jadual	XX	Bantuan2 Yang di-Keluarkan oleh Majlis Ugama Islam Selangor 1953-1969	129
Jadual	XXI	Jumlah Pendapatan dan Perbelanjaan Majlis Ugama Islam Selangor 1953-1969	130
Jadual	XXII	Statistik Perkahwinan, Pencheraian dan Rujok Orang2 Islam Negeri2 di-Malaya & Singapura	147
Jadual	XXIII	Statistik Perkahwinan, Pencheraian dan Rujok Orang2 Islam Negeri Selangor 1948-1957	148

RAJAH

Rajah	I	Rajah Kesultanan Bugis di-Selangor	12
Rajah	II	Struktur Jabatan Hal Ehwal Ugama Islam Selangor Tahun 1970	132
Rajah	III	Struktur Majlis Ugama Islam Selangor Tahun 1970	133
Rajah	IV	Geraf Nikah, Cherai dan Rujok Orang2 Islam Negeri Selangor 1957-1969	149

(IX)

H U J O N G A N

muka surat

Hujongan 1	Penubohan "The Selangor State Council" ...	163
Hujongan 2	„ „ „ „ „ „ ...	164
Hujongan 3	Surat Perlantikan Ahli2 Majlis Meshuarat Negeri Selangor 1876	165
Hujongan 4	„ „ „ „ „ „	166
Hujongan 5	Perlantikan Kadzi dan Perishtiharan DYMM Sultan Sebagai Ketua Ugama Islam Negeri ..	167
Hujongan 6	Undang2 Mencheгах Berzina Tahun 1894	168
Hujongan 7	An Enactment to provide for the Registration of Marriages and Divorces of Muhammadans (1900)	169
Hujongan 8	Chontoh Borang Pendaftaran Kahwin dan Rujok dan Chontoh Sijil kahwin dan Rujok Tahun 1900.	170
Hujongan 9	Sukatan Pelajaran Sekolah2 Ugama Selangor 1970	171
Hujongan 10	Sukatan Pelajaran Sekolah2 Arab Selangor 1970	172
Hujongan 11	„ „ „ „ „ „	173
Hujongan 12	Surat Tauliah Nazir Masjid	175
Hujongan 13	Surat Teuliah Imam Masjid	176
Hujongan 14	Surat Tauliah Khatib Masjid	177
Hujongan 15	Surat Teuliah Bilal Masjid	178
Hujongan 16	Surat Perlantikan Penghulu Mukim Sebagai Penasehat A.J.K. Masjid	179
Hujongan 17	Surat Perlantikan Ketua Kampong Sebagai Penolong Penasehat A.J.K. Masjid	180

Hujongan 18-21	Surat Pengesahan Ahli Jawatankuasa Kariah Masjid	181
Hujongan 22	Chontoh Sijil Akuan Orang Yang Masok Islam Negeri Selangor	185
Hujongan 23	Statistik Guru2 Uğama Kerajaan Negeri2 di-Malaya	186
Hujongan 24	Estimated Expenditure on Religious Affairs 1958	187
Hujongan 25	Chontoh Surat Keterangan Nikah	188
Hujongan 26	Chontoh Surat Keterangan Cherai	189
Hujongan 27	Chontoh Sijil Darjah Khas IV	190
Hujongan 28	Chontoh Sijil Rabe' Thanawi	191
Hujongan 29	Gambar Al-Marhum Sultan Abdul Samad	192
Hujongan 30	Gambar al-Marhum Sultan Ala'eddin Sulaiman Shah	193
Hujongan 31	Gambar al-Marhum Sultan Hisamuddin Alam Shah Alhaj	194
Hujongan 32	Gambar Dato' Mufti Negeri Selangor Yang Pertama	195